

Posudek vedoucího závěrečné práce

Autor závěrečné práce: Michaela Derflová

Název práce: Prostředí, čas a výtvarná tvorba talentovaných žáků

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: MgA. Michaela Kuříková

Obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Akademický rok: 2022/2023

Obsah a cíl práce

Diplomová práce Michaely Derflové navazuje svým zaměřením - rozvoj kreativity a seberealizace talentovaných žáků v hodinách výtvarné výchovy - na širší problematiku zkoumané Katedrou výtvarné výchovy. Zabývá se aspektem vnitřní motivace talentovaných žáků v závislosti tvůrčím prostředím a možnostmi uplatnění individuálních řešení a přístupu k výtvarné tvorbě. Klade otázku: Jaké prostředí a příležitosti talentovaní žáci ve výtvarné výchově vyhledávají a oceňují?

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

V první části práce autorka teoreticky přibližuje pojmy talent, kreativita, emancipace a wellbeing, o které se dále opírá ve výzkumné části práce. Teoretická a praktická část práce jsou obsahově propojeny, což je podle mého soudu znakem její kvality. Je zřejmé, že autorka prostudovala množství relevantních zdrojů, které zpracovala do jednotné, přehledné a logické struktury.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů)

Kvalitativní případová studie má charakter akčního výzkumu. Michaela Derflová - jako vyučující - sleduje jaké prvky a postupy motivují talentované žákyně k výtvarné tvorbě a mají vliv na její kvalitu. Nastavením tzv. experimentálního prostředí otevřela ve vyučování příležitost nastavit si podmínky pro tvorbu podle svého. Snaží se porozumět mechanismům, které tvůrčí proces ve třídě ovlivňují. Sympatická je ukázněná otevřenost, s níž autorka k experimentu přistoupila. Hlavními výzkumnými metodami jsou zúčastněné pozorování, hloubkové rozhovory se žákyněmi a pedagogy a analýza výtvarných prací žákyň, vytvořených ve škole i doma.

Téma práce vychází ze školní praxe, kam směřují i její výstupy. Hlavním cílem je optimální nastavení prostoru (časové, organizační i obsahové) pro výtvarnou tvorbu. Přínos práce lze posuzovat s ohledem na konkrétní školu a třídu. Těžiště práce spočívá ve výzkumné části. Empirická zjištění, založená na výpovědích žáků, kap. 2.4.3. jsou cenná. Autorka ukázala mj., že tvůrčí emancipovanost je projevem talentu a že delší časové bloky (2-3 vyučovací hodiny) vyhovují žákům lépe.

V závěru práce shrnuje autorka podmínky stimulující tvorbu talentovaných žáků takto: zájem učitele, zajímavé téma podpořené bohatými inspiračními zdroji, otevřené prostředí vhodné k tvorbě zahrnující i možnost individuálního plánování času, vrstevnická spolupráce ve výtvarné výchově, individualizované rozvíjející výzvy. Prezentované závěry i předložená série kvalitních výtvarných úkolů může být inspirací pro jiné pedagogy.

Správnost citace a odkazů na literaturu

Drobné nesrovnalosti v uvedených zdrojích. Zejména časopisové články nejsou důsledně uvedeny dle užitých citačních normy. Citace zdrojů v textu jsou v pořádku.

Grafické, formální a jazykové zpracování textu jsou v pořádku.

Doporučuji k obhajobě

Vimperk, 8.8.2023

Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.